

CIJENA listu: U preplati za čitavu god. K 85.—, za polugodište K 18.—, tromeđešno K 9.—, mje- sečno K 3:60, u malopro- daji 12 fl. pojedini broj. OGLOŠA primaju se u upravi lista trg Custoza 1

HRVATSKI LIST

Izlaže svaki dan u 5 sati ujutro.

"HRVATSKI LIST" izlazi u nakladnoj tiskari JOŠ. KRMPOTIC u Puli trg. Custoza 1. Uredništvo: Šibanska ulica br. 24. — Odgovorni urednik JOŠP HAIN u Puli. — Ruko- pisi se ne vraćaju.

Godina IV.

U Puli, nedjelja 20. siječnja 1918. X

Broj 912

AUSTRO-UGARSKI RATNI IZVJEŠTAJ.

: Beč, 19. (D. u.) Službeno se javlja:

Nikakvi bitni dogodjaji.

Poglavnica generalnog stožera.

NJEMACKI RATNI IZVJEŠTAJ.

: Berlin, 19. siječnja. (D. u.) Iz velikog glavnog stana javlja:

Zapadno bojište.

Živahni topovski bojevi u položajnom zavodu sjeveroistočno od Yperna. Na južnom brijegu Scarpe i u okolini Moeuvresa, tako i u mnogim mjestima ostale fronte, naročito na obim stranama Moze bježe paljba jača. Sjeverno od Bezvonauxa dovedoše nasratne čete zarobljenika iz francuskih linija.

Istočno bojište:

Ništa nova.

Makedonsko bojište:

U zavodu Cerne nalazio se je naš visinski položaj sjeveroistočno od Baranova kroz dan pod topovskom i minskom vatrom.

Talijansko bojište:

Položaj je nepromijenjen.

Prvi majstor glavnog slijela Ludendorff.

Austrijska zastupnička kuća.

Beč, 19. (D. u.) Proračunski je odsjek zastupničke kuće počeo danas raspravljati o članku "unutrašnje ministarstvo". Ministar unutrašnjih poslova grof Toggengberg učeće na tešku zadaću, koja je na političku upravu bila postavljena za vrijeme rata. Činovnici su političke uprave izvršili ovu zadaću na najzadovoljiliji način te im zato ide hvala. Obzirom na cenzuru veli ministar, da je u toliko poboljšana, što je barem dobila ljepe lice. Nastojao je, da se u cenzuru uvede neki stalni smjer te je odredio, da se svim onim, što je u savezu sa unutrašnjem politikom ili unutrašnjim prilikama, postupa kao u mirno doba, to znači, da se samo onda predlaže, ako dolazi u sukob sa zakonima. On da je kod suradnika novinstva našao tijekom vremena stanovito neko povjerenje. Iza duže se debate sjeđnica zaključuje. Naredna sjeđnica u ponедjeljak.

Mirovna pregovaranja.

Gospodin je Trockij oputovao u Petrograd, da prisustvuje otvoreniu ustavodavne skupštine. Do 29. t. mj. neće se voditi nikakva važnija rasprava sa ruskom delegacijom, kojoj će u odsutnosti narodnog povjerenika Trockoga predsjedati gospodin Joffre. Sporna pitanja, koja postoje između njemačkog i ruskog shvaćanja, daleko su od riješenja. Nijemci su donekle već popustili te bi već pristali na to, da se društva i korporacije, kojima pripisuju prava samoodređenja naroda, upotpune sa zastupnicima, izabranim na širokoj podlozi. Ni u pitanju ispraznjenja zaposjednutih područja po njemačkim četama nije postignut sporazum, čak postoji bitna razlika u prosudjivanju stepena prosvjetnog razvijanja naroda u zaposjednutim područjima. Nijemci naime tvrde, da narod u imenovanim zemljama nije još zreo za samoodređenje te da mu je potrebno skrbništvo njemačkih društava i korporacija i njemačkih bajueta. Rusi smatraju nasuprot tome takvu dirljivu brigu za dobrobit naroda i za poredek u dotičnim zemljama suvišnim milosrdjem. Ali dok stare sporne točke čekaju uzalud na sporazum i povoljno rješenje, pojavlja se opet vatreći general Hoffmann taj put sa zemljopisnom kartom i eto, radi karte opet novih oprjeka i protivnih shvaćanja. Nijemci bi delegati htjeli sužiti područje, o kojem pregovaraju sa petrogradskim odaslanstvom na pokrajine sjeverno od Brest-Litovskog, dok bi o zemljama južno od te točke željeli raspravljati samo sa Ukrajincima. Ali Trockij nije sklon takvom tumačenju te ne želi, da se za područja južno od Brest-Litovskog upotrebe druga načela, nego ona, što ih on ne zastupa. Ali kao da njemačkim odaslanicima nijesu još dostatne raspre, koje su nastale tijekom dosadašnjih pregovaranja. Dr. se Kühlmann informira o kavkaskim zemljama i o aalandskom otočju, dakle o pitanjima, koja mogu samo da oteščaju i

ospore potjek pregovaranja. Mjesto brzog mješavatežu se pregovori čestim političkim putovanjem gospodina Trockoga i znatiželjnošću njemačkih delegata. A narod dotle čeka spas i izbavljenje od pokolja i gladi.

Beč, 19. (D. u.) Brz. dop. ured saopćuje iz Bresta Litovskog: Vijećanja komisije za pretresavanje političkih i teritorijalnih pitanja nastavila su se danas prije i poslije podne. U pitanju, koje je na prošloj sjeđnici bilo prekinuto, glede povratka bjegunaca, izjavio je dr. v. Kühlmann, da su centralne države u principu glede povratka sporazumne, da bi najbolje bilo, kada bi se to pitanje prepustilo komisiji, koja je zaposljena izmjenom civilnih zarobljenika. Na upit dr. v. Kühlmanna, bi li bilo moguće sastaviti popis onih, koji su u istini prije rata živjeli u zaposjednutim područjima, odgovara gospodin Trockij, da ti ljudi žive sada zajednički u ladanjskim okružjima u Rusiji, te da bi civilne njihove oblasti bile kadre, da uspostave takove listine. Na to se prešlo na pitanje, na kakav bi način imalo uslijediti glasovanje onih zaposjednutih područja, kojima je Rusija dozvolila pravo samoodređenja. Sa njemačke se strane istaklo, da plebliscit, predložen po ruskoj delegaciji, ne odgovara stanju razvijaka pučanstva u ovim područjima, te bi za to bilo podesno, da se one korporacije, koje već opstaje i zastupaju zemlju, prošire izborima na širokoj osnovi, e bi na taj način u istinu bili zastupstvima vlasničelog pučanstva. Nasuprot izjavlja gospodin Trockij, da ruska delegacija ne zastupa to mišljenje glede kulturnog nivo-a, te ostaje pri tom, da

pleblascit odluči državnom budućnušću ovih zemalja. D. v. Kühlmann ističe nato ponovno nastojanje centralnih sila, da se dopusti širokim slojevima pučanstva ovih područja sve veći utjecaj na politiku, to, što mora da bude bezuvjetno zaučeno, jest podržavanje reda u prelazno doba; to, što se mora zaprijeći, jest

proširenje revolucije na ove krajeve, koji su već i onako dosta pretrpjeli ratom. Za tim se to pitanje odgodilo, a prešlo se na vijećanje glede opsega onih područja, koja imaju biti tek u kasnijem roku ispraznjena, do kojeg im međutim treba pridržati odluku o njihovoj državnoj budućnosti. Na poticaj predsjednika podastro je general Hoffmann kartu, koja sadržaje dolične nacrte za područje između Istočnog mora i Bresta Litovskog. Na opasku, da na toj karti nijesu uzeta u obzir područja, koja leže južno od Bresta Litovskog, pošto se o njima vode pregovori s ukrajinskom delegacijom, smatrao se gospodin Trockij ponukanim da dade ovu protuljavu: Kako ja već dvaput opazih, i to u prilici priznanja ukrajinske delegacije, nije se proces samoodređenja Ukrajine tako daleko razvio, e bi se moglo smatrati

pitnje uredjenja medja

između nas i nove republike već provedenim. Ja sam već onda opazio, da to ne će dati nikakvih poteškoća u pregovorima, jer će se po našim načelima odrediti među voljom širokih masa pučanstva, koje su pri tom zainteresovane. A u svakom pojedinom slučaju trebalo bi nekakvog jedinstva između nas i ukrajinske delegacije. To se naravno proteže u potpunoj mjeri i na područja južno od Bresta Litovskog. U savezu s tim iznaša predsjednik austro-ugarske delegacije u pretres pitanja

područja zaposjednutih po austro-ugarskim četama

i umoljava predsjednika ruske delegacije, neka taj podade izjavu, imaju li se odnosna pregovaranja voditi s petrogradskom vladom, ili kako to želi ukrajinska delegacija, samo s njom jedinom. Takodjer na to odvraća gospodin Trockij, da ukrajinska delegacija ne može da postupa u tom pitanju jednostrano i samostalno, našto grof Czernin zadržava raspravljanje o tom pitanju sve do konačnog razbijstvenja pitanja medja između ruske i ukrajinske delegacije, koje se doskora očekuje.

U sjeđnici prije podne umolio je drž. tajnik dr. v. Kühlmann o izjavi glede

odnošaja Kavkaza k petrogradskoj vladu.

Gospodin je Trockij izrekao ovaj podatak: Kavkaska vojska stoji u potpunom opsegu pod zapovjedju pretpostavljenika, koji su bezodvlačno podložni vijeću pučkih komesara. To bje meni nedavno, popriliči pred 2 sedmice, potvrđeno na seopćem kongresu zastupnika kavkanske fronte. Na pitanje, dr. v. Kühlmanna, da li će

o pitaju aalandskog otočja

raspravljati vlada pučkih povjerenika, ili je k raspravi pozvana sad već republika Finska, izjavljuje Trockij: Proglašenje državne neovisnosti Finske, koje je uslijedilo, nemijenja dosad ništa u pitanju aalandskog otočja. Gospodin si Trockij zadružuje pravo na izjavu o meritoriju tog pitanja. Na svršetku popodnevne sjednice

Izjavlja Trockij,

kako je on prisiljen iz unutarnjopolitičkih razloga, da se

po prilici na tjedan dana oputi u Petrograd.

A budući, da su se u ostalom komisione rasprave vodile u tančine predmeta, o kojem se pretresalo, predlaže, da se

rasprave te komisije odgode do 29. o. mj.

S njegovim odlaskom prelazi vodstvo ruske delegacije na gospodina Joffe-a. Sa strane centralnih sila uzima dr. v. Kühlmann tu izjavu na znanje te izražuje nadu, da će kao mogućnost za povratak gospodina Trockoga doći do nekakvog sporazumka.

Beč, 19. (D. u.) Dopisni ured saopćuje iz Bresta Litovskog danom 18. o. mj.: Prvi je ruski delegat Trockij oputovao danas u noći u Petrograd. Ostali članovi ruske delegacije sa čitavim osobljem ostadoše u Brestu Litovskom.

Beč, 18. (D. u.) Pokuši o javnosti pregovaranja u Brestu Litovskom, veli "Fremdenblatt", da se mora ustanoviti da idu naši vojni ciljevi u prvom redu za tim, da se postigne mir bez aneksija. Mi vodimo obrambeni rat i ne želimo osvajanja. Kod toga načela ustrajemo i danas u Brestu Litovskom. Uza sve to ne smijemo biti ravnodušni, u kakvom se stanju nalaze pokrajine, koje će od sada naprijed graničiti s našom državom. Ni na koji način ne namjeravamo, da prikopimo našoj državi područja, koja su naše čete zaposjele na istoku. No mi ne smijemo dozvoliti, da u onim pokrajinama nastupe prilike, koje bi po nas mogle biti pogibeljne. Mi ne želimo aneksiju, ali niti nećemo, da bi ruska revolucija zahvatila maha u pokrajinama, koje graniče s nama i dovela ih do moralne aneksije. List ističe zatim, da se tu radi o samoobrani i samozaštiti i da nam mora mir dati jamstva, e ne će na mjesto vanjskih komešanja stupiti nutarnji nemiri. Zadaća je naših državnika, da sprječe za budućnost opasnost, što nam je prijetila s istoka u obliku osvajalačkih namjera kao što i revolucije. I mi ne želimo tjerati propagandu u susjednoj zemlji. Ali što moramo da trazimo, to su jamstva, da požar, što tamo bjesni, ne zahvatiti i našu državu.

Stavka radništva.

"Tagespost" javlja, da su i radnici u Linu stupili u stavku. Tu su obustavili rad radnici obrta državnih željeznica, brodogradilišta, tvornice lokomotiva, tvornice strojeva i radnici mnogih manjih obrata. Prema istom listu je 18. t. mj. bila obustavljena radnja i u Budimpešti. Tu je tramvajski promet obustavljen. Novine da sutra neće izaći. Većina je trgovina zatvorena. Popodne su radnici obdržavali mnogo skupština. Večerne izdanje "Neue Freie Presse" javlja, da nije moguće izdati jutarnjih listova, jer je sveukupno tehničko osoblje svih bčkih listova stupilo u stavku. Večernji listovi nijesu dne 18. t. mj. izašli. Dne 19. t. mj. da neće izaći nijedan list. Nadalje doznaće "Tagespost" iz Krakova, da se od ponедjeljka dalje vrše tam poulične manifestacije, prouzročene od prehrambenih prilika. Odaslanstva radništva i gradjanstva prestaviše se kod gradskog predsjedništva, koje im je obećalo pomoć. U srijedu su se vršile velike pučke skupštine. Redarstveno je ravnateljstvo naredilo, da moraju u 5 sati biti sve trgovine zatvorene. Od 6 sati dalje ne smije se nitko pojaviti na ulici. — Radnici dvjeh tvornica strojeva u Brnu su takodjer obustavili radnju. U Štajerskoj su prestali raditi organizovani radnici u Mluzzuslagu i u Knittenfeldu. — Obzirom na stavku radništva, izjavio je zast. Wolf u proračunskom odsjeku slijedeće: Sveukupno pučanstvo čezne za mirom. Veoma je spomena vrijedno, da se tu odigravaju stvari, koje mogu da uspore mir i produže rat. Kad bi neprijatelj doznao, da je u Beču započela strahovita onih, koji hoće da se pod svaku cijenu dodje do mira, to moraju biti odgovorni za svako usporenje sklopljenja mira ovi, koji izvrsuju strahovladu. Govornik upućuje na to, da su jučer ljudi provalili u uredništvo lista "Ostdeutsche Rundschau" te prisili radnike, da

obustave posao. Govornik predlaže, neka se obzirom na to, što na ulici vladaju boljevici, kojima se vlada nije dosada usudila stati na put potrebnom odlučnošću, prekine rasprava proračunskog odsjeka i neka se zahtjeva, da se otkaže za 22. t. mj. sazvana sjednica zastupničke kuće. Predlog je odbit sa svim glasovima proti glasu predlagatelja.

B e č, 19. (D. u.) Jučer, u 6 sati na večer, sakupiše se izvršni odbori svih bečkih kotara u „Željezničarskom domu“. Zast. je Seitz izvjestio o pregovaranjima sa vladom. Ovom je izvještaju slijedila debata. Konačno je primljen na znanje izvještaj načelnika stranke. Skupština je nadalje zaključila, da zahtjeva, neka se digne odredbe zakona za ratna davanja, koje se tiču prava radnika te da pozove klub socijalnodemokratičkih zastupnika, neka nastavi svoja nastojanja, kako bi žrtve iznimne justice došle do svog prava. Vijećanja će se nastaviti u subotu u 6 sati popodne, u „Željezničarskom domu“ u margaretskom kotaru. Promet željeznica i tramvajski promet ima ostati neporemećen. Jednako se ne smije obustaviti radnja u živežnim, industrijskim, rudarskim, plinskim i električnim obrtima. U ovim je danima uzrujanosti pokazalo radništvo uzornu disciplinu. Načelnik stranke očekuje, da će radništvo, pouzdajući se u svoje zastupnike, dostojanstvenim mrim čekati tok rasprava sa vladom.

B e č, 19. (D. u.) Danas nijesu u Beču izabale nikakve novline. Samo je „Arbeiter Zeitung“ izdala list priopćenja na radnike, koji je ograničen na vijest o stavci i o miru. Na čelu ovih priopćenja objavljuje vodstvo njemačkih socijalnih demokrata u Austriji proglašenje na radnike i radnice, u kojemu se vedi: Vodstvo stranke uzima sa zadovoljstvom na znanje današnju izjavu grofa Czernina o miru te priznaje njezinu odlučnost. No vodstvo stranke drži nužnim, da se radništvo pouči o stanovištu vlade prama konkretnim pitanjima, koja su predmet pregovaranja u Brestu Litovskom. Rasprava će se o tome sutra nastaviti. Ostali su zahtjevi radništva bili danas predmet pregovaranja sa vladom. Niti ova pregovaranja nijesu još zaključena. Ministar za prehranu je danas primio veću deputaciju stavljućih radnika i radnica te ih izvjestio o prehrambenim pitanjima. Povjerenici su imali priliku, da ministra otvoreno izvijestite o raspoloženju medju radništvom i da ga naročito osvijedoče o tome, da radništvo postavlja u prvi red zahtjev po miru.

B r n o, 19. (D. u.) Kako saopćuju listovi, odlučila je jučerašnja skupština socijalnodemokratskog tvorničkog radništva, centralističkog i autonomističkog smjera, danas jednodnevnu radnu stanku. Na promet se živežem, tiskare, poulične željeznice i ostali promet, stavka ne proteže.

B r n o, 19. (D. u.) Na temelju odluke skupštine pouzdanika, objavilo se danas kod namjesnika Izaslanskih pouzdanika radništva Brna i okolice, da mu predaje memorandum o poznatim zahtjevima i pritužbama. Namjesnik je istaknuo u svom odgovoru mirovne ciljeve Njegova Veličanstva i poznate najnovije izjave ministra Izvanjih posala. Obeća, da će sve iznešene želje odmah priopćiti vlasti.

Iz Rusije.

Otvorenju ustavodavne skupštine. — Manifestacije. — Svi se zajmovi proglašuju protuustavnima i neobvezatnima.

Petrograd, 18. (D. u.) Petr. brz. ured. U 4 sata popodne otvorio je centralni odbor radničkih, vojničkih i seljačkih vijeća ustavodavne skupštine.

Amsterdam, 18. (D. u.) „Nieuwe Rotterdamsche Courant“ očekuje, da će prigodom otvorenja ustavodavne skupštine doći do velikih manifestacija.

Petrograd, 17. (D. u.) Reuter. Ruski su povjerenici predložili centralnom odboru sovjeta u potvrdu odredbu, kojom se svi zajmovi u inozemstvu proglašuju protuustavnima i neobvezatnima.

Političke vijesti.

Važne promjene u vodstvu engleske mornarice.

Dva su se važna dogadjaja zbilja posljednje sedmice u prošloj godini. Jedan jest nadomještenje sira Johna Jellicoea, prvoga pomorskog lorda admiraltete, po siru Rossinu Wemyssu. Ova je promjena u najvišoj upravi operacija na moru izazvala veliku senzaciju. Sira Johna Jellicoea smatraju punim pravom jednim od naj-sposobnijih admirala stare skole. Izakako je u prve dvije ratne godine zapovjedao bio „velikom mornaricom“, bio je pozvan na mjesto „First Sea Lord“. No od nekoga se je vremena ovamo podignula kritika proti pomorskoj strategiji, našli ju preslabo djelatnom. Porazi, zadani onomadne popratničkim brodovima u Sjevernom moru po neprijatelju, kao i to, što se uza sva obećanja i uvjerenjana nije uklonila pogibao od podmornica, pospjesili su krizu. Velika nadarenost admirala

Jellicoea i njegove usluge, koje je u vrijeme svog službovanja činio, kadno je mornarica tako rekavši bila jedina sigurna zaštita Engleske, i kadno se prema svojoj uvidljivosti nije upustala u kojekako pustolovine, bile su nagradjene time, što je bio podignut na čast palta. Bez sumnje je osvanuo čas, početkom se radi povećanja pomorskih sredstava aližirača uslijed pripomoći američke mornarice i drugih sveopćih odnosa otvorili pomorskom ratu novi vidici u smislu veće odlučnosti u ofenzivi i uže suradnje sa kopněnom vojskom. Admiral Wemyss, koji se je osobito istaknuo bio iskrcajanjem kod Galipola, teoretičar je prvog reda u pomorskoj strategiji. On pripada modernoj znanstvenoj školi, i njegov se ustup u admirallitetu smatra znakom za uvedenje novoga duha, kojega će se posljedice ukazati u promjenama u visem pomorskom osoblju u Whitehallu (gdje se nalaze ponajvažnija ministarstva). Nikako se ne smije smetnuti s umom, da engleska admiralitetu sačinjava u neku ruku odbor, u kojemu je „First Sea Lord“ tako rekavši samo predsjednik. Ne smiju se dakle očekivati nikakove nenadane promjene.

Iz slavenskog svijeta.

Konsolidiranje češkog političkog života. Dne 13. siječnja vršilo se je u Pragu sastanak povjerenika češke državnopravne napredne stranke, koja je, kao realistička i mladočeská stranka, zaključila, da se pridruži svečeoskoj stranci. Jednoglasno je primljena rezolucija, koja se izjavlja za raspust stranke i za ustanovljenje nove svečeoske političke organizacije te predlaže, neka se nova stranka ustanovi na slijedećim načelima i sa slijedećim ciljevima: Nova državnopravna stranka neka se organizira u svrhu postignuća češke države, koje temeljno područje tvore sve historičke i nerazdijeljive pokrajine češke krune i slovačka zemlja. Politički priznava stranku načela demokracije i slobode u organizaciji države i naroda. Kulturno stoji stranka na naprednim načelima, a socijalno je nova stranka, vodjena od socijalno-reformnog duha, pripravljena, da u socijalnom interesu cjelokupnosti i u svrhu liječenja ratom prouzročenih rana poradi oko razvlaštenja i oko smotrenog ukinuća privatnog vlasništva, koje bi bilo uvjet za narodni i socijalni napredak. — Na klerikalne češke skupine se sveopća narodna konsolidacija ne proteže, ali nema sumnje, da će i ove skupine ostati vjernye svenarodnom programu, što dokazuje i činjenica, da su klerikalni zastupnici, usprkos raznim uplivima i pritisku, solidarno sa svim ostalim zastupnicima glasovali za manifest češkoga naroda.

Njemačko laži u protuaustrijskoj propagandi. „N. Z. Zeitung“ piše: „Listu „Frankfurter Zeitung“ saopćuju iz Marlboro: U južnoj je Štajerskoj i na ostalom austrijskom jugu u toku neko tajno sakupljanje potpisa, uvedeno po slavenskom zastupniku Korosek-u, (I) za jugoslavensku državu, kakvu zamišljaju jugoslavenski zastupnici, i koja bi se otčijepila od austrijskog državnog saveza. Vojničke su oblasti poduzele mјere, e bi se taj pokret potlačio“. Tako eto na lažan i iskrivljen način informuju naši protivnici svijet o našim tobožnjim protuionarkijskim težnjama. Ali ma kako se oni ljušt i napinjali svoje sile, da nas ocrtaju kao veleizdajnike, ideja je narodnog jedinstva svih Jugoslavena uhvatila već čvrst koriđen u narodu nikakove prijetnje, koje su znak plasljivosti, ne će nas više smestiti. Jedno ipak postigli su i tim huškanjem i denunciranjem: Ne će naime nikada više moći da ustvrdi, da su slavenski narodi u Austriji zadovoljni sa svojim sadanjim položajem, i sva njinova napinjanja samo davaju još veće važnosti rješenju jugoslavenskoga pitanja.

Sastanak zastupnika svih južnoslavenskih zemalja. „Hrv. Državi“ javljuje iz Beča: „Južnoslavenski klub“ u Beču bavi se mišljem, da se poput Čeha sastanu na sastanak svi zastupnici na pokrajinskim i državnim saborima iz svih krajeva našeg troimenog naroda, da zauzmu stanovište naprama načelima trajnog i općenitog mira među narodima.

Nevi list u Splitu. Skorih dana početi će izlaziti u Splitu novi politički dnevnik, koji pokreće skupina naprednih i liberalnih elemenata. List će zastupati južnoslavensku politiku i stajati na stanovištu južnoslavenske deklaracije.

Srpski radikalci za deklaraciju. U redovima srpske radikalne stranke javio se pokret, da se stranka izjavi za bečku južnoslavensku deklaraciju. Izjava će izaći ovih dana.

Još o govoru dra. A. Tresića-Pavićića. „Primorske Novine“ saopćuju: Govor dra. Tresića siri se još u svijetu i prevadja u razne jezike. Bio je preveden i na holandeški, te pretiskan u tri lista „Volksrecht“, „Tribune“ i „Nieuwe Amsterdamsche Courant Algemeen Handelsblad“. Od talijanskih listova donio ga je medju ostalima i „Corriere della Sera“. Svi ga popraćaju ozbiljnim razmatračnjima.

Lična stvar.

U Pazinu, dne 10. siječnja 1918.

Gospodinu Vj. Lascicu, predsjedniku zemaljske upravne komisije u Poreču.

Kako znate, gospodine, naš sabor ne funkcijonira, zemaljski odbor je isčeznuo; a došli ste Vi i potrebno činovništvo, da vodite poslove naše pokrajine Istre.

Kako znate, gospodine, zemaljski odbor — sada upravna komisija pokrajine Istre — ima potpuni nadzor nad općinama, upravnim vijećima i ima pravo odlučivati kod raspusta ovakvih vijeća i t. d. Dakle, općinski upravljači imaju u ovakvim kritičnim vremenima veoma velik respekt pred Vama, ili bi ga morali imati.

Kako znate, gospodine, sami općine mogu imati aprovizaciju, ili nači koga drugoga, da je vidi, ali uz nadzor općine. Ergo, Vi ste nad općinama, dakle imate svetu dužnost nadzirati i aprovizacije. A Vi pišete u „Hrv. listu“ br. 875: „...Nažlost nisu se sve općine odazvale ovom pozivu“. Dakle, ne slušaju Vas; nema reda, je li?

Veoma nas veseli, da ste nam koješta objavili u „Hrvatskom listu“. Zato smo Vama veoma zahvalni. Ovo sredstvo upotrebljavajte i dalje, dok se ne urede upravni poslovi u Istri.

I baš svrha ovoga pisma je, da doznamo po „Hrv. listu“ ovo:

1. Koje su se općine odazvale Vašem hvale-vrijednome pozivu radi popisa siromaha i nelnučnih općinara? (Vidi br. 875 „Hrv. listu“).
2. Koje općine su dosada učinile konačni godišnji račun o aprovizaciji? (Već tri godine aprovizacije rade, a mi nijesmo vidjeli niti jednoga obračuna).
3. Koliko je novaca (dotacije) u svrhu ublaženja bljeđe u leti dobila zemaljska upravna komisija od c. k. vlade u ovo doba rata do danas? (Vidi br. 875 „H. lista“).
4. Koje općine su uvele specijalne iskaznice na hranu za nelnučne općinare? (Vidi br. 875 „H. lista“).

Gospodine predsjedniče, Vi ste izvoljeni, da kažete u više puta pomenutom „Hrvatskom listu“ od 14. prosinca 1917. br. 875 da porezovnici ne plaćaju poreza odnosno nameta, a mi smo doznavali kod nekih općina, da ne znadu kamo s novcem; a neki porezni uredi vele, da porezovnici veoma marljivo plaćaju poreze. Evo ovo nas stavlja u nekaku sumnju, da ne znamo kom bi vjerovali. Vi ćete nas sigurno i toga oslobođiti.

Gospodine predsjedniče, oprostite da Vam ovime dosadujemo, ali vjerujte nama, mi smo to prisiljeni, jer smo siromasi, i treba nam odmah pomoći. — Čekat ćemo i mjesec dana, a onda ne zamjerite, ako nam ne objavite, tražit ćemo drugim oblikom i drugdje, da nas obzname, „Conti chiari, amici cari!“

Sa odličnim poštovanjem, bilježim se odani

Jedan, u ime svih siromaha Istre.

Domaće vijesti.

Iz gradeke aprovizacije. Aprovizaciona komisija saopćuje: Počamši ponedjeljkom, prodavat će aprovizaciona komisija: pol kg pšeničnog braćenja po 84 pare po kg, 10 dkg sira po K 12: po kg, 12 dkg masti po K 16 po kg, dalje: osminu 1 ulja po K 18, pol kg soli po 22 pare, pol kg sode po 36 para. U novoj prodavaoni na Viškom trgu: brašno, sir, mast i ulje (odsječak IV.). U ponedjeljak iskasnice: 1—2000, utorak 2001—4000, srijedu 4001—6000, četvrtak 6001—8000, petak od 8001 dalje. U prodavaoni u ulici Giulia-Barbacani (odsječak V.), so i u prodavaoni u Albertovoj ulici (odsječak VI.) soda. U ponedjeljak brojevi 8001 dalje, utorak 6001 do 8000, srijedu 4001—6000, četvrtak 2001 do 4000 i petak od 1—2000.

Bjegunci. Naši bjegunci iz okolice vraćaju se po malo kući i to posebnom dozvolom c. i. kr. zapovjedništva ratne luke. Kako se ih dočekuje, bilo je već u „Hrv. Listu“ javljeno. Ni oblasti, a ni njihovi suseljani nemaju milosrdja do njih. Kad su ih tjerali sa očinskog doma, nije trebalo ni „Passierschein“, ni fotografije. Sada na povratku im se stavljuje sve moguće zapreke. Da mogu dobiti legitimaciju za boravak u tvrdjavnem području, moraju doći već u 8 sati u Pulu na redarstvo, te onda, kada su dva sata: badava čekali, moraju opet kući, a da nisu ništa opravili, jer dotični gosp. zapovjednik redarstva ide već u 9 i pol iz ureda po drugom poslu. Spomenuti ćemo i ovu: Kad su naši sirote ostavili svoj dom, uzele su im oblasti svu živinu i oruđje, a sada na povratku nitko se ne brine, da se tim nesrećnicima dade barem početak za gospodarstvo. Ljudima treba goveda, ovaca, gospodarskog oruđa, sjemenu itd. Gdje će oni to sada dobiti? Za ono, što im uzeli, primili su nesto u novcu, ali su novac na križnom putu

evakuacije i potrošili. Nekoji pako nisu ni danas još novca primili, a nekojim su oblasti sa novcem zapisali ratni zajam. Pak koja li razlika u cijenama onda i sada? Preporučamo velećijenje nome gospodinu tvrdjavnomu komesaru, da odredi shodno, da ove sirote dobiju na dobu sjeme, da im tvrdjavna intendantica ustupi nešto marve i da poduzme korake kod vojničkih radničkih odjela u okolini, da ovim ljudima idu u svemu na ruku, da mogu na vrijeme poslati ječam, pripraviti tlo za krumpir i kukuruz i uređiti vignograde. Preporučamo ovu stvar i ratnom pomoćnom uredu u Puli, osobito gosp. predsjedniku istoga, neka ovi siromasi znadu, da se netko za nje brine. Izgubili smo evakuacijom na hlijade naroda, barem one, koji su preostali, pomozimo.

Jedan upit (iz Pazina). Vinski ured u Trstu zahtjeva, da svaki proizvoditelj vina, ako ga prodaje trgovcu ili krčmaru valja da plati i svaki stolitar (hl) 2 (dvije) krune takse za režijske troškove. Ovi režijski (ne iz Rezije) troškovi, ili bolje troškovi oko uprave, bit će valjda za papir, omote i činovnike. Ako bi, recimo, prodalo se na ovaj način u Istri 20.000 hl onda režija bila bi 40.000 kruna. Čudnovato se nama to čini, ali to ne pitamo. Ne pitamo ni ovo: Kupuju za militar (nainje lifieranti) ne plaćaju takse, a najveći dobitak imaju; ne plaćaju ni općine, ako ga kupuju. Samo mali trgovac ili krčmar ako kupi vino, plaća 2 K na hl. Sada dolazi pitanje: Tko da plati te 2 K po hl da li producent ili krčmar? U pazinskoj općini plaća producent premda je krčmarima po najnižoj cijeni vino prodao. Molimo odgovor! — Više seljaka.

Milodari za našu srednju školu u Puli. Počela je jedna skupina prijatelja naših škola, preko uprave našeg lista K 412. — Darovaše: po K 12: Tomo Livačić; po K 10: Ivan Dekanić, Grgo Starčević, Ivan Gregorović, Duje Matutinović; po K 6: Jakov Čarkalo, Pavo Juričev, N. C., Dobrila; po K 5: Ivan Štrkalj, Nikola Matana, Uroš Marčić, Jakov Valčić, Roman Jelen, Antun Stambuk, Andro Katunarić, Miroslav Tonković, Josip Bellić, Stevan Ivčić, Petar Grandić, Sošić, Mate Šilov, Andro Crnković, Lombardic, J. Jugić, Sladojev, Kirinčić; po K 4: Jelaš, Sava Čakić, Grgo Belanarić, Budimir Jakovčev, Ivan Kačić, Božac, Mareš, Jakov Vladović; po K 3: Ciril Ivčević, Antun Vukorepa, Ivan Mašina, Sime Kužina, Antun Burčul, Krinoslav Predovan, Krsto Zaninović, Vasilj Tražiruk, Franjo Balković, Ivan Rudić, Roko Babić, Joso Mejlić, Sandrić, Antun Bujlić, Gorlić; po K 2: Ivan Car, Mate Čović, Josip Brnjac, Ivo Vištica, Ivan Mikovljević, Nikola Zuccon, Mate Paure, Petar Trančić, Šarin, Dušan Šolaja, Tomašić, Mate Blažević, Dinko Loje, Stjepan Barilić, Ivan Lazarić, Marko Ježina, Božo Tataro, Nikola Marušić, Ilija Vučko, Uroš Crnković, Krešimir Crnković, Ivo Ivelić, Antun Čudina, Večerina, Madjerić, Hreljanović, Marinović, Merlić, Grubešić, Sedlaček, Macar, Antun Ivčević, Josip Matas, Krmotić, Matačić, Tomo Vrkić, Raklić, Vukelić, Sarlić, Stanojević, Šepetica, Zagorac, Boćina, Lancarotti, Bojančić, Plečić, Valinček, Šiška, N. N., Ivan Protić, Garanci; po K 1: Crnobori, Pavlović, Grdović, Dujlić, Živković, Košuljandić, Gušić, Bujas, Slišić, Gregorin, Pirscher, Klemens, Perić, Višković, Navratil, Zulian, Žastupli, Stjepan Car, Bočaj, Petani, N. N., Grgić, Premate, Žagar, Nijetić, Marjetić, Walter, Placky, Pastrović, Drešković, Crnogori, Svada, Juričić, Tučinović, Demachi, Mikovljević, Lušićić, Matiaš, Čulin; po 80. para: Vidan; po

60 para: Kusmak, Simets, Faraguna; po 40 para: Stepančić, Demljanović, po 20 para: Otto, Gladovec. Iz veselog društva K 22.40. Nek bude na čast ponos uzornim darovateljima! Tihi, ali odvažno naprijed za našu srednju školu! Rodoljubi, nespavajte!

*
Naši nevoljni bjegunci, koji se već preko trideset mjeseca nalaze daleko od domaće u tujem kraju — šalju nam iz Eggendorfa i Alleumarkta ovu malenu svticu od K 35. — kao dar našoj narodnoj školi u Puli. Svtu su sakupili Ivan Lorencin iz Medulina i Jakov Učkar iz Mrčane. Darovaše: po K 3: Jela Radošević; po K 2: Ivan Lorencin, Marija Lorencin, Matija Lorencin Kovačeva, Katica Klarić, Kata Bupena, Julija Lorencin, Ana Lazarčić, Fuma Zović, Matija Lorencin, Ivana Tanković, Frančica Smoković; po K 1: Jakov Učkar, Marija Lorencin, Ivana, Cvjetka Klarić, Kudilja Ivana, Ljubica Radošević, Josip Radošević, Ivan Radošević, Viktorija Radošević. Prigodom svog odlaska iz Pule, polaze gosp. E. P. za hrvatske škole u Puli K 50. — Pazinska jugoslavenska učeda omladina šalje nam za našu srednju školu po drugi puta već K 200. — Sakupljeno medju našim bjeguncima u Hořelicima kod Praga u Češkoj i poslano po veleć. gosp. Vjekoslavu Viškovlju preko naše uprave K 122.06 (Imena plemenitih darovatelja objelodaviti ćemo naknadno). — Ukupno K 479.06 — Zadnji iskaz K 43.907.99. Sveukupno kruna 44.387.05. — Živiljell plemeniti darovatelji! Na-prijed za našu narodnu budućnost!

Malena škola u Zarečju (opć. Pazin) sabraća je za veću školu u Puli ove milodare. Darovali su: po K 5: Učitelj, Božo Rimanić, Gržetić Mate-Ban, Dušan udovica Marija Gržetić-Petrov Ivan; po K 4: Matejčić Mate; po K 2: Građ Ana, Vodopija Andjela, Pavlišić Dragica, Gržetić Milje, Rimanić Milan, Medvedić Marija, Medvedić Darinka, Filipišić Vinko, Dušan Vjekoslav, Gržetić Andjela br. 9. po K 1.40; Ostanak Ruža; po K 1: Rabac Marija, Pavlišić Josipa, Pavlišić Emilia, Šimičić Andjelina, Rajković Ivana, Filipišić Viktor, Ružić Vjekoslav, Rabac Kate br. 20, Čus Marija, Tončin Josipa, Ružić Josipa, Slavčić Marija, Gržetić Marija Mečarić, Gržetić Medvedić Željko, Milan-Tončev, Gržetić Antun (tkalac), Gržetić Marija Briljeg, po 86 para: Šimičić Marija od Jakova, po 50 para: Gržetić Milka br. 4, Gržetić Pavica, Tončin Glzela, po 40 para: Gržetić Ivan br. 24, Brdar Marija, po 20 para: Gržetić Franica Mečarić, Pavlišić Petar, po 10 para: Čus Stefica. Da nadopuni svetu, daruje pučka škola 94 para: Dakle, svega 72 K. Živiljel prosvjeta!

Prodaja ribe. U slučaju, da prispježe riba prodavat će se ona danas. Pravo kupovati ribu imadu danas vlasnici živežnih karata počevši od broja 4861.

Vojničke vijesti.

Dnevna zapovjed lučkog admirala broj 19.
od 19. siječnja 1918

Posadno nadzorstvo nadpor. Gostinsky. Lječničko nadzorstvo na N. V. b. „Bellona“: Mor. štop. Lječnik dr. Prandstetter. Lječničko nadzorstvo u moriarčkoj bolnici: linijski lječnik dr. Färber.

Podupirajte Družbu!

ono će bar malko umanjiti moju krivnju . . . Bilo je to ovako:

II.

Jednoga mi dana sluškinja javila, da sa mnom žele govoriti dva gospodina o vrlo važnoj stvari.

— Što su? — upitah je.

— Čini se, da su stranci. Jedan je sitan i plavušast, a drugi malen, krivoök, crn. Bez dvojbe je Japanac.

Dva su gospodina ušla i obašavši pogledom sobu, predstavila se.

— Čime mogu služiti?

— Ja sam delegat japanskoga poslanštva, maršal Ocupa — odgovori mi crnomanjasti.

— A ja — progovori plavušati, igrajući se nehajno finskim jataganom, punomočnik sam finske revolucionarne stranke „Rat“. Zovem se Muilainen.

— Na službu — rekoh i prijazno kimnuh glavom.

Maršal je gurnuo susjeda laktom, nagnuo se k meni, gledajući mi ispitljivo u oči, Šapnuo:

— Recite nam gospodine . . . Ne biste li pristali na to . . . da nam prodate Rusiju?

Moj je otac bio trgovac, a zbog toga sam kao očevinu baštinio za sav život trgovacku žilicu.

— To ovisi . . . rekoh. — Posve naravno,

Luca i Mara.

(Iz Kanfanara.)

Luca: Moj mali hodi u njemačku školu; molim, dozovi tvojeg Slavka, da mi pročita, što mi je muž pisao iz Benečije.

Mara: Moj Slavko gre u školu, to je samo druga godina, a već čita i piše svako pismo što mi treba.

Luca: Brižna ja! veselila sam se, da će se po naše sam navaditi, ter da će se i njemački fino naučiti, ali u dvije duge godine nije se još ništa po naše naučio.

Mara: Meno mal, da se pismo ne nauči, ali i to je zlo, što ti se mili mali ne odgaja u božjem strahu i nauku!

Luca: Kako to misliš? Šta ćeš da rečeš?

Mara: Lepo mislim! Evo: Moj mali ti znade biblijske pripovijesti i katekizam, kako su jedanput stari papi učili, a djeca iz njemačke škole ne znaju iz našega katekizma citati, ni ne mogu da razumne lepili izgleda iz biblije.

Luca: Kupila bi im njemački katekizam, ali bojim se, da im to ne bi koristilo. Ali tvoj je Slavko već tu, pustimo sve drugo, sram me je, neka mi tvoj mali čita, kada moj ne zna.

Mara: Naopako je oštrina s tvojim „Jehanom“. Prestar je, da ide u hrvatsku školu, ali možda će g. učitelj ipak imati s njim strpljenja. Bolje za tvojeg Ivlića, nego za sina tvoje kume Fume. Njeni je hodlo prije vojske u talijansku školu, pa u njemačku, pa najzada pod starost u hrvatsku. Zalud pamet pride, kada blago minde.

Tko želi kupiti postole?

Taj nek u prvom redu priskrbi dozvolu za kupnju, a onda nek se predbiljezi kod tvrdke postole **R. Bonyhadi**, u ulici **Sergia**, broj 33, od 2 do 5 sati popodne. Naručitelji se imaju izjaviti, koji broj, i kakove vrste postole žele imati, te već kod narudžbe uplatiti jednu trećinu kupne cijene. Svaki par postola zapadat će od 80 — 120 kruna.

Istdobno se obavješćuje gg. kupce, da postoli nijesu prvovrsni, pa bili oni i skupi, te gore spomenuta tvrtka nemože za postole preuzeti nikakov odgovornosti, nego naručitelj ih mora pod svakim uvjetom preuzeti.

MALI OGLASNIK.

Partija ravnih i zavojnih cijevi te peći kao i pečnjaka za pećenje kruha — nadošla. Dobiva se kod strojevnog bravara SCAMPERLA, ulica Lacea 1.

Zubarski ambulatorijum Med. Univ. dr. PRASCHA opet je otvoren. Ordinira zubarski lječnik M. U. dr. Wagner od 9 do 5 sati, nedjeljom samo od 10 do 12 sati.

Našla se je jedna mala svota novaca u podružnicu Jos. Krmotić, u ul. Franje Ferdinanda br. 8. Tko ju je izgubio, može je podignuti kod papirnice Krmotić, trg Custoza br. 1.

Sjetite se udovica i siročadi palih vojnika!

prodati bi se moglo. Zašto se ne bi prodalo! Zanima me samo, koliko dajete?

— Platit ćemo jako dobro — odgovorio je maršal Ocupa. — Zaista ne ćete biti povrijedjen. Samo ne želite previše.

— Neću precjenjivati — slegnuh ravnodušno ramanima. — Samo Vaš-molim da promislite, što Vam prodajem. I sami ćete priznati, da to nije vreća krumpira, nego čitava ogromna država. A, uz to, duboko po meni ljubljena!

— No, no, odmah ogromna država . . . ironički se nasmiješio Mulajnen.

— Dakako! Velika država! — usklknuh s oduševljenjem. — Bez dvojbe veća od Vaše! U svakom slučaju . . . Preko pedeset gubernija, dvije prijestolnice, a kakve rijeke! Kakve željeznice! Ogromno stanovništvo, koje se bavi poljoprivredom! Nadjite gospodine takvu zemlju na svijetu, kad ste tako mudri!

— Da, da . . . — prekinu me Japanac, pogledavši Malajnenu — ali ćete ipak priznati, da je ta zemlja uništena posvema birokracijom, jedna velika nevolja . . .

— Kako Vam se svidja — odgovorih hladno.

— Ne svidja li Vam se — a Vi ne kupujte!

— O, ne, mi bi, uza sve to, kupili . . . Ta će nam zemlja dobro doći. Recite nam svoju cijenu . . .

(Konac sliedi.)

ARKADIJ AVERČENKO.

Kako sam prodao Rusiju . . .

I.

Nije tomu davno, što je „Ruskoje Znamja“ razotkrilo djelatnost lista „Riječe“. „Ruskoje Znamja“ je iznijelo, da spomenuti list javno i bestidno prodaje Rusiju Finskoj, a za to, dakako, dobiva velike svote rubalja.

A pred kratko je vrijeme nemilo zasljepljujući projektor „Ruskog Znamena“ prešao sa novina na privatne osobe, našao na me, osvijetlio sve moje nečiste poslove i prestupke i dokazao, da sam ja, kao „požidovjeli novinar“, takodjer podkupljen i da prodajem svoju domovinu u cijelosti i na dijelove, sistematski je vodeći k propasti i k pogibli . . .

Osvjedočivši se, da sam raskrinkan, kušah se s početka izmotati, zatajiti svoje učestvovanje u tim stvarima, obaviti velom na neki način cijenice, koje glasom, što zove na osvetu, govore proti meni, ali — danas je to već svejedno — prije ili kašnje sve će doći na vidjelo i za me će to biti još gorje, još sramotnije.

Bolje je dakle, da sam kažem, kako je to bilo.

Dragovoljno priznanje — to je sve, što mogu učiniti, — ake me i ne učini nevinim, a

POLITEAMA CISCUTTI.

Danas u nedjelju

velike kinematografske predstave
sa slijedećim rasporedom:**Naravna snimka****„Naila, Indijka“**Fantastičan film-roman u 3 čina, u glavnoj
uluci Erna Morena.

Početak: u 2, 3:30, 5 i 6:30 sati pop.

CIJENE:Ulažnina za parter i lože K 1.—; lože K 2.—;
zatvoreno sjedalo —50 filira; galerija —40 filira.

Samo za odrasle!

Kino „Crvenog Križa“

Ulica Sergija broj 34.

Današnji raspored**Princesa od Neutralije**

veselo igra u 4 čina sa Henny Porten.

Početak: 2:30, 3:55, 5:20, i 6:45 s. pop.

Neprekidne predstave.

Ulažnina: I. prostor 1 K; II. prostor 40 fil.

Uči se može kod svake predstave.

Ravnateljstvo si pridržaje pravo promjeniti raspored.

DOBRO ĆE ZASLUŽITIsvaki onaj, koji bere i sakuplja suho
i zeleno lišće lovoričke, smilja, dušice,
smrčaka, pelina, kao i svakovrne
ljekovite trave i korjenja.

Uz dobru plaću prima tvrtka

Maraspin

na Premanturskoj cesti.

Kovine u ratne svrhe.

- ◆ Kupovanje starih kovina
- ◆ kao: bakra, mesinga i
- ◆ ostal. unapređuje samo
- ◆ „kovinskom centralom“
- ◆ ovlaštena tvrtka
- ◆ JOSIP SLAMICH.

B. De Prato

Vježbenica talijanskog jezika
za
opće pučke škole i za samouke

dobra se kod tvrdke

Jos. Krmpotić Pula.

Sjetite se udovica i siročadi palih vojnika!

Potpisivanje ratnog zajma, skopčanog sa osjeguranjem,
traje i još dalje.**Veoma važno za one,
koji imaju gotovog novca.**Tko sad plati na jedan put K 687.60 dobiti će
nakon devet godina, t. j. godine 1926. K 1000 u goto-
vom novcu.Umre li prije, dobit će njegovi nasljednici jednu dr-
žavnu zadužnicu u vrijednosti od 1000 kruna, za koju će
godine 1926. dobiti u gotom novcu K 1000. Vrhu toga vratit
će im se od plaćenih K 687.60

na koncu prve godine osiguranja K 615.53,

" " treće " " 482.36,

" " pete " " 336.25,

" " sedme " " 175.92.

Tko nema dostatno gotovog novca, može plaćat na
godinu K 90, polugodišnje K 45.90, četvrtgodišnje K 23.40
ili mjesечно K 7.95.

Prijave primaju:

**C. k. austrijska vojnička zaklada za udovice i siročad.
Vodja kotarske poslovaonice u Pazinu JOSIP MALJAVAC.**Suradnici: ROŽA JOSIP, c. k. profesor u Pazinu; BOLONIĆ PETAR,
nadučitelj u Sv. Petru u Šumi; LUKEŽ DRAGUTIN, nadučitelj u Tinjanu; BUTKOVIC
NIKO, opć. tajnik u Žminju; TOMASIĆ LOVRO, nadučitelj u Cerovlju; VRABEC
IVAN, župnik u Zamasku; BAČIĆ JOSIP, nadučitelj u Vranju; SIRONIĆ METOD,
nadučitelj u Veličkoj Učki i LEOPOLD STIHOVIĆ, nadučitelj u Lindaru.**Premije za osjeguranje**pri štetama prouzročenim od neprijateljskih zrakoplova,
imaju stranke isplatiti osam dana prije ističenog roka.
Stranke, koje su već platile osjeguranje, mogu dignuti
odnosne police kod**Kreditnog i eskomptnog društva u Puli**
Trg Custoza 45.**ISTARSKA POSUJILNICA U PULI**

registrirana zadruga na ograničeno jamčenje

ulica Carrara br. 4, vlastita kuća „Narodni Dom“.

Podružnica u Pazinu.

Prima uloške na štednju, te ih ukamaće sa

4 % kamata

Eskomptira mjenice uz najpovoljnije uvjete i daje zajmove
na nepokretnine.

Uredovni satovi: od 9—12 prije podne i od 4—6 popodne.

Sjećajte se prinosima doma za ratne nemoćnike.